

6. Заява про екологічні наслідки проектної діяльності

Заява про екологічні наслідки проектної діяльності щодо будівництва вантажного причалу перевантажувального терміналу ТОВ СП «НІБУЛОН» з водними підходами та операційною акваторією в с. Біленке Запорізької області є юридичним документом про сутність екологічних наслідків та про гарантії виконання заходів по забезпеченню екологічної безпеки технічних рішень проекту в процесі їх реалізації.

Заява про екологічні наслідки являє собою резюме ОВНС, в якому відображені мета проекту, перелік впливів на навколишнє середовище, перелік природоохоронних заходів та зобов'язання Замовника по виконанню надійної експлуатації об'єкта у відповідності до вимог екологічної безпеки.

6.1. Ціль і засоби здійснення планової діяльності.

Метою планової діяльності є проведення робіт на землях водного фонду щодо будівництва вантажного причалу та облаштування операційної акваторії, що забезпечить приймання та обробку суден з розрахунковими характеристиками: довжина – 90м; ширина – 16м; осідання судна при повному завантаженні – 3,7 м; повна водотоннажність – 5 200 т.

Даними матеріалами оцінюється вплив на об'єкти навколишнього середовища від будівництва комплексу гідротехнічних споруд:

- вантажний причал довжиною 105,8м з відміткою кордону +19,00 (БС);
- берегоукріплення загальною протяжністю 78,0 м у вигляді дамби-обвалування із кам'яно-щобеневих матеріалів;
- операційна акваторія та водні підходи площею 1,62 га з проектною глибиною +10,05 (БС).

Перелічені гідротехнічні споруди є однією із складових технологічного комплексу Перевантажувальний термінал з відвантаження зернових та олійних культур на річковий транспорт ТОВ СП «НІБУЛОН», що відповідно до п. 2.1.27 «Державних санітарних правил і норм для морських та річкових портів України ДСанПіН 7.7.4.- 046-99», затверджених постановою головного державного санітарного лікаря України від 01.12.1999р. №46, віднесено до об'єктів IV класу з розміром СЗЗ 100 м, як окремий портовий об'єкт з транспортно-технічною схемою перевантаження та зберігання вантажів, що пилить і перевозяться навалом із застосуванням складських елеваторів та пневмотранспортних установок, що виключають винос пилу у зовнішнє середовище.

Майданчик передбаченого будівництва Перевантажувального терміналу розташований на березі Каховського водосховища у с. Біленьке по вул. Шкільна, 7 та межує:

- з півночі – Біленьківська виправна колонія № 99;
- з заходу – землі Біленьківської сільської ради вільні від забудови;

- з півдня – Каховське водосховище;
- зі сходу – Біленьківська виправна колонія № 99;

Мінімальна відстань від межі майданчика будівництва Перевантажувального терміналу до найближчої житлової забудови (вул. Вишнева) становить біля 150 м на захід та територій до неї прирівняних: школа – біля 120 м на північний захід, лікарня – біля 400 м на захід, спальні корпуси виправної колонії – біля 65 м на північний схід.

Причал та елементи берегоукріплення розміщено в межах земельної ділянки площею 0,7817 га, що взята в оренду ТОВ СП „НІБУЛОН” за договором оренди землі від 23.10.13 р., категорія земель - землі водного фонду, цільове призначення - для будівництва та експлуатації гідротехнічної споруди.

Відведення поверхневих (дощових) стічних вод з причалу здійснюється у мережу дощової каналізації перевантажувального терміналу через дощоприймачі, що розташовані по обидві його сторони. Збір дощових стічних вод з причалу здійснюється за рахунок його вертикального планування з ухилом від середини в обидва боки.

Каналізаційні та водопровідні споруди вантажного причалу, а також дощоприймачі є елементами відповідних систем перевантажувального терміналу та розроблені у складі проекту «Перевантажувальний термінал з відвантаження зернових та олійних культур на річковий транспорт ТОВ СП «НІБУЛОН» с. Біленьке, Запорізького району Запорізької області по вул. Шкільна, 7. Нове будівництво».

Водовідведення та водопостачання об'єкту в період експлуатації даними матеріалами не оцінюється та є предметом розгляду в матеріалах ОВНС за проектом «Перевантажувальний термінал з відвантаження зернових та олійних культур на річковий транспорт ТОВ СП «НІБУЛОН» с. Біленьке, Запорізького району Запорізької області по вул. Шкільна, 7. Нове будівництво».

Облаштування операційної акваторії та водних підходів до вантажного причалу супроводжується проведенням днопоглиблювальних робіт на площі 0,51 га з виїмкою донного ґрунту в об'ємі 26 800 м³ та його складуванням у береговий відвал площею 9 000 м², організація якого передбачена на ділянці, відведеній для будівництва перевантажувального терміналу: планування території, зворотної засипки тіла причалу та берегоукріплення.

В зв'язку з тим, що роботи за проектом ведуться у водоохоронній зоні Каховського водосховища, до технічного стану будівельної техніки та плавзасобів, а також для ведення робіт, висуваються жорсткі вимоги:

- припинення робіт на акваторії при хвилюванні з висотою хвилі 3%-ної забезпеченості до 1,0м, силі вітру до 20м/сек, температурі оточуючого середовища до -5°C ;
- огляд буксиру Регістром судноплавства з відміткою у Класифікаційному свідоцтві, з отриманням Свідоцтва про запобігання забруднення нафтою, стічними водами, сміттям, атмосфери;
- технічне опосвідчення будівельної техніки структурою Держгірпромнагляду України з відміткою у паспорті;
- запровадження щоденного огляду персоналом щільності закриття заглушок, кранів, клапанів на паливних трубопроводах, що сполучуються з зовнішнім пространством, з відповідним записом у журналі встановленого зразку;
- використання водяних мастил в підшипниках вагоприводів, герметично закритих спеціальних канатів, які не потребують змащування;
- наявність на борту буксиру та на будівельному майданчику постійного запасу сорбентів: пісок, біодеструктор типу «Еконадін»;
- наявність на борту буксиру бонових загороджень для локалізації розливів нафти в акваторії та ємності для збору проливів нафтопродуктів з палуби.

Термін виконання будівельних та днопоглиблювальних робіт – 8 місяців.

6.2. Перелік впливів на стан навколишнього середовища.

Планова діяльність здійснює вплив на атмосферне повітря, водне середовище, ґрунти, водний рослинний світ, іхтіофауну і соціальне середовище, який характеризується масштабом, інтенсивністю, динамічністю і тривалістю виконання робіт. На підставі аналізу проведених розрахунків виконана еколого-економічна оцінка впливу робіт на компоненти навколишнього природного середовища:

- визначені розраховані обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферу;
- визначені обсяги утворення відходів та поводження з ними;
- розглянуті вимоги екологічної безпеки та запропоновано комплекс заходів по забезпеченню нормативного стану навколишнього середовища;
- проведена оцінка збитків та компенсаційні заходи атмосферному середовищу та рибному господарству.

Атмосферне повітря - при виконанні робіт за проектом очікується вплив на атмосферне повітря викидами забруднюючих речовин від роботи силових установок портофлоту, автотранспорту та будівельної техніки, при виконанні зварювальних, різальних, фарбувальних та ізоляційних робіт.

Обсяг викидів від стаціонарних джерел складає 0,566414 г/сек та 3,18059 т, в тому числі по речовинах:

Залізо та його сполуки у перерахунку на залізо	0,051115	г/сек	0,14615	т/рік
Ксилол	0,059628	г/сек	1,4769	т/рік
Манган та його сполуки в перерахунку на діоксид мангана	0,002644	г/сек	0,00455	т/рік
Неметанові леткі органічні сполуки	0,139735	г/сек	0,9581	т/рік
Оксид вуглецю	0,010900	г/сек	0,07063	т/рік
Оксиди азоту у перерахунку на діоксид азоту	0,011000	г/сек	0,07128	т/рік
Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	0,277499	г/сек	0,45108	т/рік
Фтор і його сполуки	0,012056	г/сек	0,00165	т/рік
Фтористий водень	0,001837	г/сек	0,00025	т/рік

Пересувні джерела: силові установки портофлоту, автотранспорту та будівельної техніки, - викидають в атмосферне повітря продукти згоряння палива. Обсяг викидів від пересувних джерел складає 166,68257 т, в тому числі по речовинах:

Азоту(1) оксид (N ₂ O)	0,001012	г/сек	0,00521	т/рік
Аміак	0,000026	г/сек	0,00003	т/рік
Бенз(а)пірен	0,000196	г/сек	0,00124	т/рік
Діоксид сірки	0,162097	г/сек	0,57872	т/рік
Метан	0,005803	г/сек	0,01470	т/рік
Неметанові леткі органічні сполуки	0,493924	г/сек	1,30942	т/рік
Оксид вуглецю	2,136417	г/сек	4,35807	т/рік
Оксиди азоту у перерахунку на діоксид азоту	2,425147	г/сек	7,87423	т/рік
Сажа	0,271385	г/сек	0,98335	т/рік
Вуглецю діоксид	41,236161	г/сек	151,55760	т/рік

Забруднення тимчасове, припиняється по завершенні будівельних та гідромеханізованих робіт. Сума податкового зобов'язання, нарахованого за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, становить 424 грн 78 коп.

При здійсненні проектної діяльності не передбачено використання речовин з іонізуючим випромінюванням.

При реалізації проектної діяльності вплив на населення через шумову дію механізмів оцінюється як допустимий, беручи до уваги віддаленість джерел шумової дії, короткочасність та локальність впливу, а також прийняті проектом рішення :

- використання механізмів та радіопередатчиків, що мають відповідні санітарно-гігієнічні сертифікати;
- обов'язковість періодичної перевірки технічного стану механізмів на відповідність допустимим нормам при проведенні техоглядів і посвідчень.

Робота двигунів портофлоту та будівельної техніки супроводжується тепловими викидами. Враховуючи обмежений характер виконання робіт, обмежені обсяги використання палива, а також місце ведення робіт на березі Каховського водосховища, що характеризується інтенсивним рухом повітряних мас, можна стверджувати, що вплив теплових викидів на навколишнє природне середовище буде незначний.

Водне середовище.

Проектна діяльність пов'язана з веденням робіт на землях, що за основним цільовим призначенням віднесені до категорії «землі водного фонду». Будівництво причалу та берегоукріплення ведеться вздовж узбережжя Каховського водосховища в межах прибережної захисної смуги, розмір якої визначено проектом землеустрою, який розроблено і затверджено в установленому законом порядку.

На північний-схід від майданчика проектної діяльності знаходиться поверхневий водозабір Біленківської виправної колонії № 99. Мінімальна відстань від місця здійснення гідромеханізованих робіт до водозабору становить 110 м вгору за течією. Під час розробки та складування ґрунту здійснюється обмін забруднюючими речовинами між ґрунтом (мулом) і водою, відбувається трансформація забруднюючих речовин в розчинний стан та зміна якісної характеристики поверхневих вод за вмістом завислих речовин. Маса ґрунту, що виходить в суспензію, залежить від властивостей ґрунту та продуктивності плавкрану.

Локальний характер днопоглиблювальних робіт (обсяг 26 800 м³, площа 5 100 м², термін 70 діб) та місце їх ведення вниз за течією відносно водозабору мінімізує ризики погіршення якості поверхневих вод в місці водозабору.

Проектом передбачені заходи для мінімізації впливу днопоглиблювальних робіт на водозабір:

- заборона робіт у період пікових витрати води водоспоживачами;
- посилений санітарно – епідеміологічний контроль якості питної води на водозаборі;
- забезпечення водоспоживачів привізною питною водою у разі погіршення якості води з водозабору.

Враховуючи локальний характер днопоглиблювальних робіт за обсягом місцем та терміном виконання, а також комплекс запобіжних заходів, можна стверджувати, що вплив на водне середовище незначний, обмежений місцем і часом виконання робіт. Водне середовище зазнає впливу, але після завершення робіт повернеться в природний стан, залишкові негативні впливи відсутні.

Ґрунти та геологічне середовище – Вплив на ґрунти та геологічне середовище оцінюється по наступних чинниках :

- розробка та складування ґрунту у прибережній зоні Каховського водосховища;
- утворення відходів, умови зберігання відповідно до класу небезпеки та поводження з ними.

При поглибленні дна утворюється ухил, який дорівнює куту внутрішнього тертя ґрунту, додаткове укріплення підводних ухилів не передбачене.

В результаті проведення днопоглиблювальних робіт відбудеться зміна рельєфу дна, що може розглядатися, як вплив на геологічне середовище, проте матиме позитивний ефект по закінченні робіт – відновлення судноплавства.

Складування ґрунтів в береговий відвал є фактичним переміщенням земляних мас з подальшим використанням зневоднених та ущільнених ґрунтів для вертикального планування ділянки будівництва перевантажувального терміналу, зворотної засипки тіла причалу, формування дамб берегоукріплення та вирівнювання берегової лінії.

На ділянці передбаченого будівництва збереглися останки пристані, що за річними навігаційними картами значиться як пристань Біленьке: металеві берегові конструкції та в акваторії залізобетонні палі. Внаслідок демонтажу будуть утворені металеві конструкції (11т), що передбачено використати для господарських потреб підприємства, та палі (10 т), що передбачено використати в якості додаткового матеріалу при улаштуванні берегоукріплення.

В ході реалізації проекту буде задіяна будівельна техніка, засоби гідромеханізації та портофлот, експлуатація яких пов'язана з утворенням господарсько-побутових та виробничих відходів. Крім того при будівництві причалу утворюються огарки електродів, тара від фарби.

Номенклатура та добові норми утворення відходів, що пов'язані з технічним обслуговуванням портофлоту та засобів гідромеханізації, а також життєдіяльністю їх екіпажів, становлять:

- відходи комунальні (міські) змішані, у т.ч. сміття з урн (7720.3.1.01, IV клас небезпеки) - 0,002 м³/люд .

- відходи кухонні органічні, придатні до компостування (7710.3.1.11, IV клас небезпеки) - 0,003 м³/люд.
- шлам септиків (фекальні стічні води, 7720.3.1.02, IV клас небезпеки) - 25 л/люд.
- масла трюмні від судноплавства, зіпсовані або відпрацьовані (лляльні води) (6000.2.8.17 III клас небезпеки) - 0,36 м³.

Відходи, що пов'язані з технічним обслуговуванням портофлоту та засоби гідромеханізації, а також життєдіяльністю їх екіпажів, передаються на спеціалізовані плавзасоби або автотранспорт на найближчому причалі берегового об'єкту.

Номенклатура та обсяг відходів, утворених при будівництві причалу, становить:

- відходи, одержані у процесах зварювання (огарки електродів) (2820.2.1.20, IV клас небезпеки), обсяг утворення 0,06 т.
- тара металева використана, у т.ч. дрібна, за винятком відходів, що утворилися під час перевезення (тара від фарби) (7710.3.1.07, III клас небезпеки), обсяг утворення 0,098 т.

Відходи, утворені при будівництві причалу, видаляються з будівельного майданчика організацією – виконавцем робіт з наступною передачею їх ліцензованим організаціям за укладеними договорами.

Рослинний та тваринний світ Підчас виконання робіт передбачено знесенні 17 дерев відповідно до рішення Біленьківської сільської ради та акту обстеження зелених насаджень, що підлягають видаленню від 08.10.14 р.

Мутність з дрібних фракцій ґрунту приводить до тимчасового локального погіршення якості води та умов життєдіяльності гідробіонітів, внаслідок загибелі на ділянці робіт кормової бази деяких видів риб (планктону та бентосу), відлякуючого шумового ефекту. Вплив на гідробіоніти обмежений місцем і часом виконання робіт та компенсується відповідними платежами в місцевий бюджет для подальшого їх використання при проведенні заходів з відтворення рибних запасів Каховського водосховища.

Роботи на операційній акваторії та водному підході виконуються у позанерестовий період.

Соціальне середовище – будівництво причалу з улаштуванням водних підходів з акваторією має позитивний соціальний ефект.

Проектна діяльність націлена на створення безпечних умов для обробки річкових суден, поліпшення судноплавних умов Каховського водосховища, що забезпечить розвиток інфраструктури водного транспорту, здешевлення перевезень зернових вантажів, та як наслідок, підвищення закупівельних цін на зерно. Крім того, транспортування зернових вантажів водними шляхами дасть змогу розвантажити автодороги, що за рахунок зменшення викидів продуктів згорання матиме екологічний ефект.

Вплив на соціальне середовище позитивний: стимулювання розвитку агропромислового комплексу; забезпечення додаткових відрахувань у місцевий бюджет; створення нових робочих місць.

Район планового будівництва знаходиться на значній відстані від житлової забудови, мінімальна відстань від місця проведення робіт до житла складає біля 320 м. В зв'язку з тим, населення не відчує змін атмосферного повітря внаслідок викидів забруднюючих речовин та шумової дії від роботи двигунів автотранспорту, будівельної техніки та засобів гідромеханізації.

Враховуючи локальність та тимчасовість виконання робіт, а також достатність санітарних розривів до найближчої житлової забудови, вплив на населення оцінюється як прийнятний.

Техногенне середовище. Проектна діяльність передбачена в межах населеного пункту с. Біленьке на землях водного фонду, цільове призначення - для будівництва та експлуатації гідротехнічної споруди.

У зоні проведення робіт відсутні пам'ятники архітектури, історії, культури й інші подібні об'єкти, що прирівняні до об'єктів забудови. Планова діяльність не здійснює впливу на сформовану систему комунікацій – будівництво гідротехнічних споруд передбачене на місці пристані Біленьке, що значиться у річних навігаційних картах.

Реалізація проекту пов'язана з створенням нових техногенних об'єктів:

- вантажний причал, що оснащений каналізаційною насосною станцією для прийому господарсько-побутових стічних вод з суден та гідрантом для бункерування суден питною водою;
- акваторія з водними підходами;
- берегоукріплення по обидві боки від вантажного причалу.

При експлуатації новозбудованих гідротехнічних споруд змінюються їх технічні характеристики: природна руйнівна сила вод призведе до погіршення технічного стану кордонної стінки причалу та розмивання берегоукріплення; гідрологічні умови водного об'єкту і завихрення від руху буксирів і барж з часом призведуть до заносу акваторії і водних підходів.

Відповідно до п 5.27 «Правил технічної експлуатації річкових портових гідротехнічних споруд», затверджених Міністерством транспорту України від 29 березня 2004 року № 251, підтримання проектної глибини і нормативного стану ГТС пов'язане з систематичними водолазними оглядами підводної частини споруд, контрольними промірами і траленнями, експлуатаційними підчищеннями акваторії і водних підходів (ремонтні черпання).

По результатах проведених досліджень приймаються заходи по ліквідації наслідків негативних природних впливів.

Проектна діяльність є фактичним відновленням функціональної приналежності території (для розміщення та експлуатації будівель та споруд річкового транспорту) та передбачає заміну зруйнованої пристані на вантажний причал, що відповідає сучасним екологічним та санітарним вимогам. Враховуючи передбачені проектом заходи щодо ліквідації негативних природних факторів, можна оцінити вплив на техногенне середовище як позитивний.

6.3. Заходи по забезпеченню нормативного стану навколишнього середовища та екологічної безпеки.

З метою захисту навколишнього середовища від забруднення проектними рішеннями передбачено комплекс заходів, націлених на зменшення впливу на атмосферне повітря, водне середовище, ґрунти та геологічне середовище, соціальне середовище, іхтіофауну та біопланктон.

Захисні заходи:

- використання технічно-справних механізмів та плавзасобів, оснащених замкнутими системами накопичення підсланевих та стічних вод, що підтверджено Свідоцтвом про запобігання забруднення нафтою, стічними водами, сміттям, атмосфери та Класифікаційним свідоцтвом;
- технічне опосвідчення будівельної техніки структурою Держгірпромнагляду України з відміткою у паспорті;
- технічна підготовка водіїв та екіпажу суден, дисципліна, проходження навчання за програмою пожежно-технічного мінімуму, дій в аварійних ситуаціях, перевірку знань з питань охорони праці та техніки безпеки.
- запровадження щоденного огляду персоналом щільності закриття заглушок, кранів, клапанів на паливних трубопроводах, що сполучуються з зовнішнім пространством, з відповідним записом у журналі встановленого зразку;
- припинення робіт на акваторії при хвилюванні з висотою хвилі 3%-ної забезпеченості до 1,0м, силі вітру до 20м/сек, температурі оточуючого середовища до -5° C;
- наявність на борту буксиру та на будівельному майданчику постійного запасу сорбентів: пісок, біодеструктор типу «Еконадін»;
- наявність на борту буксиру бонових загороджень для локалізації розливів нафти в акваторії та ємності для збору проливів нафтопродуктів з палуби;
- використання водяних мастил в підшипниках вагоприводів, герметично закритих

- спеціальних канатів, які не потребують змащування;
- використання механізмів та радіопередатчиків, що мають відповідні санітарно-гігієнічні сертифікати;
  - заборона днопоглиблювальних робіт у період пікових витрати води водоспоживачами з поверхневого водозабору;
  - посилений санітарно – епідеміологічний контроль якості питної води на водозаборі під час днопоглиблювальних робіт;
  - забезпечення водоспоживачів привізною питною водою у разі погіршення якості води з водозабору у період днопоглиблювальних робіт;
  - дослідження донних ґрунтів перед їх використанням за показниками небезпеки;
  - обвалування місць берегових відвалів ґрунтів днопоглиблення як засіб захисту суміжних територій від підтоплення;
  - передача спеціалізованим організаціям утворених відходів для утилізації або розміщення;
  - систематичні водолазні огляди підводної частини споруд, контрольні проміри і тралення, експлуатаційні підчищення (ремонтні черпання) на акваторії і підходах до неї;
  - проведення днопоглиблювальних робіт у позанерестовий період;
  - організація місць стоянки будівельної техніки, місць складування будівельних матеріалів та обладнання, дотримання правил транспортування та зберігання матеріалів;
  - заземлення металевих частин машин і механізмів;
  - оснащення будівельного майданчика пожежними щитами з необхідним інвентарем.

Відновлювальні:

- використання донних ґрунтів для потреб будівництва: для вертикального планування території, підсипки тіла причалу, берегоукріплення та вирівнювання берегів;
- використання демонтованих останків колишньої пристані для господарських потреб та при улаштуванні берегоукріплення;

Компенсаційні заходи:

- компенсаційні заходи з відтворення рибних запасів водойми;
- плата податкових зобов'язань за забруднення атмосферного повітря, розміщення відходів.

За результатами розрахунків ризику впливу планованої діяльності на навколишнє середовище визначено:

- ризик впливу планованої діяльності на здоров'я населення – вкрай малий;
- ризик розвитку індивідуальних канцерогенних ефектів – прийнятний;
- соціальний ризик впливу планованої діяльності – прийнятний.

Зобов'язання замовника по здійсненню проектних рішень у відповідності до норм та правил охорони навколишнього середовища та вимог екологічної безпеки на всіх етапах проведення робіт

Для забезпечення нормативного стану навколишнього середовища Замовник зобов'язується реалізовувати проектні рішення згідно з нормами та правилами охорони навколишнього середовища та вимогами екологічної безпеки на всіх етапах виконання робіт.

Замовником зроблено оголошення в місцевій газеті «Заяви про наміри» щодо будівництва вантажного причалу перевантажувального терміналу ТОВ СП «НІБУЛОН» з водними підходами та операційною акваторією в с. Біленьке Запорізької. Відомостей щодо негативних звернень громадян або їх об'єднань з приводу запланованої діяльності Замовник і Генпроектувальник не мають.

ЗАМОВНИК
ТОВ СП «НІБУЛОН»
Заступник генерального директора
з будівництва

В.В. Беседін

ГЕНПРОЕКТУВАЛЬНИК
ТОВ НДПВІ «ПОЛТАВААГРОПРОЕКТ»
Головний інженер проекту

Н.І. Козченко
Кваліфікаційний сертифікат Серія АР №000114